

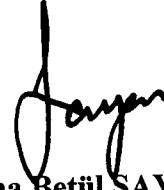
Sayı : 32657917-610- 52
Konu : Soru Önergesi(7/6958)

23/11/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tokat Milletvekili Sayın Kadim DURMAZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/6958 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Fatma Betül SAYAN KAYA
Bakan

EK: Soru Önergesi cevabı(3 sayfa)

İlgili soru önergesinde;

“2016 yılı içinde planlanan engelli alımının 5 bin kişiye yakın bir rakam olduğu devlet yetkilileri tarafından açıklanmıştı. 2016 bütçe programında özel sektörün de engelli istihdamı konusunda teşvik edileceği belirtilmişti.

Bugün birçok kamu kurum ve kuruluşunda, özel ve kamu bankalarında engelli kadrolarının boş olduğu kamuoyuna yansımıştır. Engelli yurttaşlar yaşamını sürdürebilmek için iş beklerken, engellilere ayrılan kadrolara gerekli atamaların yapılması zaruridir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu nedenle;

SORU 1: 2016 yılı itibariyle ülkemizdeki engelli vatandaşlarımızın sayısı ile yaş, cinsiyet, engellilik durumları ve engellilik oranlarının illere göre dağılımı nedir?

CEVAP 1: Türkiye genelinde engelli bireylerin il bazında dağılımını tahmin eden son araştırma “2011 Nüfus ve Konut Araştırması”dır. Araştırma; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt sistemi (ADNKS)’den elde edilemeyen verileri il düzeyinde sağlamak amacıyla 3 Ekim-31 Aralık 2011 tarihleri arasında, örnekleme yöntemiyle seçilmiş sayım bölgelerindeki yaklaşık 2,2 milyon haneyle ve tam sayım yöntemiyle kurumsal yerlerde bulunan tüm kişilerle yapılmıştır. 2011 yılında TÜİK tarafından gerçekleştirilen Nüfus ve Konut Araştırmasıyla Türkiye genelinde hane halklarının yaklaşık %13’ünden bilgi derlenmiştir. Yaklaşık 9 milyon birey ile yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırma 2013 yılı Temmuz ayında yayımlanmıştır.

Engellilik tanımı ve sınıflandırmasındaki yeni yaklaşımla beraber Nüfus ve Konut Araştırmasında engellilik; tıbbi yaklaşımdan (organ kaybı, işlev bozuklukları) ziyade fonksiyonlardaki sınırlılıklara odaklanmaktadır. Araştırmada engellilik; görme, duyma, konuşma, yaşlılarına göre öğrenme/basit dört işlem yapma, hatırlama/dikkatini toplama alanlarıyla hareket güçlüğü (yürüme, taşıma, tutma ve merdiven inip çıkma) alanlarında tanımlanmıştır. Araştırma kapsamında bu alanlardan en az birinde çok zorlandığını veya hiç yapamadığını belirten kişiler en az bir engeli olan nüfus kapsamına alınmıştır.

Nüfus ve Konut Araştırmasında bireylere 6 farklı engellilik durumuna ilişkin aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

- Görmede zorluk çekiyor musunuz? (Gözlük veya lens kullanıyor olsanız dahi)
- Duymada zorluk çekiyor musunuz? (İşitme cihazı/implant kullanıyor olsanız dahi)
- Konuşmada (konuşma bozukluğu, tutukluk, kekemelik gibi nedenlerden dolayı) zorluk çekiyor musunuz?
- Yürümede, merdiven çıkmada veya inmede zorluk çekiyor musunuz?
- Bir şeyler taşımada veya tutmada zorluk çekiyor musunuz?

- Yaşıtlarınıza göre öğrenmede, basit dört işlem yapmada, hatırlama veya dikkatinizi toplamada zorluk çekiyor musunuz?
- Nüfus ve Konut Araştırması sonuçlarına göre, en az bir engeli olan nüfusun (3 ve daha yukarı yaş) oranı %6,9. Erkeklerde %5,9 olan bu oran kadınlarda %7,9'dur.

SORU 2: Engelli maaşı alan yurttaşlarımızın sayısı nedir?

CEVAP 2: 2022 sayılı Kanun kapsamında Türkiye genelinde aylık alan kişi sayıları aylık çeşitlerine göre gruplandırılmış şekilde aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

2022 SAYILI KANUN AYLIKLARI HAZİRAN 2016 DÖNEMİ	
Yardım Türü	Kişi Sayısı
%70 ve Üzeri Engelli Aylığı	249.100
%40-69 Arası Engelli Aylığı	304.517
Engelli Yakını Aylığı	66.103
Yaşlılık Aylığı	557.916
Hafif Silikozis Aylığı	125
Orta Silikozis Aylığı	34
Ağır Silikozis Aylığı	26
Toplam	1.177.821

Bunun yanı sıra 2828 sayılı Kanun kapsamında uygulanan Evde Bakım Aylıkları kapsamında Haziran 2016 döneminde 475.452 kişiye ödeme yapılmıştır.

SORU 3: Kamuda istihdam edilen engelli sayısı nedir?

SORU 4: 2016 yılında engelliler için kamuda açılacak toplam kadro ne kadardır? Bu kadroların kaçına alım olmuştur? Önümüzdeki süreçte yeni alımlar olacak mıdır?

SORU 5: Özel ve Kamu bankalarında engelliler için ayrılan kadro sayısı kaçtır?

SORU 6: Bankalara ayrılan kadroların kaçında engelli kadroları boştur?

CEVAP 3-4-5-6: Devlet Personel Başkanlığının Mayıs 2016 verilerine göre kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen engelli memur sayısı 43.151 dir.

2016 EKPSS/Kura ile engelli kamu personeli yerleştirmesi için açılan kadro sayısı 6.113'tür. 2016/1 Engelli Kamu Personeli Yerleştirme tercih işlemleri 13-29 Temmuz 2016 tarihleri arasında yapılmış olup yerleştirme sonuçları henüz açıklanmamıştır.

SORU 7: Engelli kadrolarını denetleyen bir biriminiz var mıdır?

CEVAP 7: 4857 sayılı İş Kanununa göre işverenlerin denetimi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

SORU 8: Devletin sunduğu haklardan, “gelir seviyesine bakılmaksızın” tüm engellilerin yararlanabilmesi yönünde Bakanlık tarafından yapılan/yapılması planlanan çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir?

CEVAP 8: Ülkemizde engelli bireylerin sosyal hayata eşit ve tam katılımlarının sağlanması için 1500 maddeyi aşan engellilik mevzuatı ile eğitim, sağlık, bakım, istihdam ve erişilebilirlik alanlarında pek çok tedbir alınmıştır. Bu alanlarda (özel eğitim, istihdam, ücretsiz ulaşım vb.) gelir seviyesine bakılmaksızın mevzuat kapsamında tüm engelli bireylere hizmet verilmektedir. Yalnızca 2828 ve 2022 sayılı Kanunlar kapsamında yapılan sosyal yardım ödemelerinde gelir kriteri bulunmaktadır.

2022 ve 2828 sayılı Kanunlar uyarınca engelli vatandaşlarımıza yönelik sürdürülen sosyal yardımlar kişilerin sadece engelli olması şartına değil aynı zamanda ekonomik olarak muhtaç olma şartına da bağlıdır. Kanun koyucu söz konusu aylıkların ödenmesine dayanak oluşturan ve yukarıda bahsi geçen Kanunlarda engellilik şartının yanı sıra muhtaçlık şartını getirerek geliri belirli bir düzeyin altında bulunan engelli ve yaşlı vatandaşlarımızın desteklenmesi yönünde bir irade koymuştur.

Bununla birlikte engelli vatandaşlarımız gelir durumlarına bakılmaksızın devlet tarafından sunulan vergi indirimi, ücretsiz toplu taşıma hakkı gibi haklardan yararlanabilmektedir.